

Beslutningsforslag nr. B 96

Folketinget 2013-14

Fremsat den 3. april 2014 af økonomi- og indenrigsministeren (Margrethe Vestager)

Forslag til folketingsbeslutning

om

udmøntning af politisk aftale om en mere tidssvarende og gennemsigtig vederlæggelse af politikere

Folketinget opfordrer økonomi- og indenrigsministeren til i kraft af ministerens bemyndigelse i lov om kommunernes styrelse og regionsloven og med virkning fra 1. juli 2014 at gennemføre de ændringer i de menige kommunal- og regionalpolitikeres vederlagsniveau samt i den løbende regulering af vederlagene, der følger af den politiske aftale om en mere tidssvarende vederlæggelse af politikere.

Folketinget opfordrer endvidere regeringen til at nedsætte en kommission vedrørende den samlede vederlæggelse af borgmestre, regionsrådsformænd, folketingsmedlemmer og ministre. Kommissionen skal have til opgave at udarbejde et

forslag til, hvordan den fremadrettede vederlæggelse af borgmestre, regionsrådsformænd, folketingsmedlemmer og ministre skal være.

Kommissionens forslag skal tage højde for den udvikling, der over de senere år har været i politikernes arbejdsvilkår, herunder i forhold til kompleksiteten i arbejdsopgaverne samt i forhold til politikernes ansvar og arbejdsbyrde. Forslaget skal være baseret på et hensyn til gennemsigtighed og åbenhed. Endvidere skal forslaget tage højde for en indbyrdes sammenhæng mellem vilkårene for de forskellige typer af hverv, i den udstrækning det er relevant.

Bemærkninger til forslaget

Den politiske aftale om en mere tidssvarende vederlæggelse af politikere

Regeringen har indgået en politisk aftale med Venstre, SF og Konservative (herefter benævnt aftaleparterne) om en mere tidssvarende vederlæggelse af politikere. Aftalen indebærer ændringer i vederlagsniveauet til de menige kommunal- og regionalpolitikere samt en ny ordning for den løbende regulering af vederlagene. Aftalen er vedlagt dette beslutningsforslag som bilag 1, hvortil der i det hele henvises.

Aftaleparterne har endvidere aftalt at støtte dette beslutningsforslag med henblik på at nedsætte en kommission vedrørende den samlede vederlæggelse af borgmestre, regionsrådsformænd, folketingsmedlemmer og ministre.

Kommissoriet for kommissionens arbejde er vedlagt dette beslutningsforslag som bilag 2, hvortil der i det hele henvises.

Det bemærkes, at aftaleparterne som led i den politiske aftale er enige om, at nedsættelsen af kommissionen sker i en gensidig forståelse mellem aftaleparterne om, at aftaleparterne vil følge indstillingen fra kommissionen.

Gennemførelse af ændringerne i vederlagsniveauet for kommunal- og regionalpolitikere samt i den løbende regulering af vederlagene

Ændringerne af de menige kommunal- og regionalpolitikeres vederlagsniveau samt i den løbende regulering af vederlagene gennemføres administrativt af økonomi- og indenrigsministeren i kraft af den eksisterende bemyndigelse i lov om kommunernes styrelse og regionsloven. Ændringerne gennemføres med virkning fra den 1. juli 2014.

Økonomi- og Indenrigsministeriet skønner, at ændringerne i vederlagsniveauet vil medføre årlige merudgifter på omkring 52 mio. kr. Fremadrettet reguleres vederlagene, så de afspejler den faktiske lønudvikling på det kommunale og regionale arbejdsmarked. Det generelle tilskud til kommunerne og regionerne reguleres svarende til de merudgifter, som kommunerne og regionerne påføres som led i de aftalte ændringer af vederlagene.

Kommissionens sammensætning og virke

Kommissionen sammensættes af en formand og 4-6 medlemmer. Kommissionen skal have deltagelse af personer med særligt kendskab til borgmestres, regionsrådsformænds, folketingsmedlemmers og ministres arbejdsvilkår samt med særligt kendskab til vilkårene på det almindelige arbejdsmarked.

Udvalgets formand og medlemmer udpeges af Folketingets Udvalg for Forretningsordenen efter forslag fra Folketingets Præsidium.

Udvalget sekretariatsbetjenes af embedsmænd udpeget af Folketingets Administration og regeringen. Formandskabet for sekretariatet varetages af Folketingets Administration.

Det tilsigtes, at kommissionen afslutter sit arbejde inden udgangen af 2015 med henblik på, at eventuelle ændringer for borgmestre og regionsrådsformænd kan vedtages i god tid inden de kommunale og regionale valg i 2017 og få virkning pr. 1. januar 2018, og at eventuelle ændringer for folketingsmedlemmer og ministre kan vedtages forud for, men få virkning fra det første folketingsvalg efter afslutningen af kommissionens arbejde.

Bilag 1

Politisk aftale mellem regeringen og Venstre, Socialistisk Folkeparti og Konservative om en mere tidssvarende vederlæggelse af politikere

1. Regeringen og Venstre, SF og Konservative (herefter benævnt aftaleparterne) har indgået aftale om at forhøje vederlagsniveauet for de menige kommunal- og regionalpolitikere og om en fremadrettet regulering af vederlagene, der afspejler den faktiske lønudvikling. Herved sikres kommunal- og regionalpolitikere en mere tidssvarende vederlæggelse for den store opgave, der varetages i landets kommunalbestyrelser og regionsråd. Aftaleparterne er endvidere enige om at støtte forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af en kommission, der har til opgave at foretage en grundlæggende helhedsvurdering af, om vederlæggelsen af borgmestre, regionsrådsformænd og tillige folketingsmedlemmer og ministre er tidssvarende.

2. Der er ikke siden 1996 taget specifikt stilling til vederlagsniveauet for menige kommunalbestyrelsesmedlemmer til trods for en generel udvikling mod et større og mere komplekst ansvar og en tungere arbejdsbyrde, navnlig i forbindelse med kommunalreformen i 2007. Samtidig er vederlagene løbende blevet relativt mindre værd, når de sammenholdes med den faktiske lønudvikling på det kommunale og regionale arbejdsmarked. Tilsvarende gælder for vederlagene til regionsrådsmedlemmer, hvis vederlag i 2007 blev holdt på samme niveau som vederlaget til amtsrådsmedlemmerne, der siden 1996 havde udviklet sig i takt med de kommunale vederlag.

3. Hvervet som borgmester og regionsrådsformand er, i modsætning til hvervet som menigt kommunalbestyrelsesmedlem og regionsrådsmedlem, et fuldtidshverv. Ved kommunalreformen blev regionsrådsformændene vederlagt som tidligere amtsborgmestre, mens reformen for borgmestrene i praksis betød et løft af vederlaget til en række borgmestre, idet sammenlægning af kommunerne førte til højere indbyggertal og dermed indplacering i en højere lønramme. Hertil kom, at pensionssystemet blev forbedret, så det blev gjort væsentligt nemmere for en borgmester og regionsrådsformand at optjene ret til egenpension.

4. Aftaleparterne er på den baggrund enige om følgende ændringer i vederlæggelsen af kommunal- og regionalpolitikere:

- Det faste vederlag, der ydes til menige kommunalbestyrelses- og regionsrådsmedlemmer, hæves til et niveau, der svarer til, at det havde udviklet sig på linje med den faktiske lønudvikling på det kommunale og regionale arbejdsmarked siden 1996.
- Det faste vederlag til menige kommunalbestyrelses- og regionsrådsmedlemmer reguleres fremadrettet med en ordning, der afspejler den faktiske lønudvikling på det kommunale og regionale arbejdsmarked, i lighed med den ordning, som i 2012 blev indført for folketingspolitikere.
- En tilsvarende ny reguleringsordning anvendes fremadrettet på det tillægsvederlag, der ydes til kommunalbestyrelses- og regionsrådsmedlemmer, der har et eller flere børn under 10 år boende i hjemmet.
- De aftalte ændringer i vederlagsniveauet, der forventes at medføre årlige merudgifter på omkring 52 mio. kr., fører til en tilsvarende regulering af det generelle tilskud til kommunerne og regionerne efter Det Udvidede Totalbalanceprincip (DUT). Det bemærkes, at de samlede udgifter til vederlæggelsen af kommunal- og regionalpolitikere i forbindelse med kommunalreformen faldt med omkring 415 mio. kr. årligt.
- Der sker ikke med aftalen ændringer i kommunal- og regionalpolitikernes mulighed for at modtage særlige vederlag for varetagelse af selskabshverv m.v.

5. Aftaleparterne er endvidere enige om:

- Der fremsættes forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af en kommission, der på baggrund af det kommissorium, der indgår som bilag til denne aftale, har til opgave at udarbejde et forslag til,

hvordan den samlede vederlæggelse af borgmestre, regionsrådsformænd, folketingsmedlemmer samt ministre fremadrettet skal være. Forslaget skal være baseret på et hensyn til gennemsigtighed og åbenhed og tage højde for en indbyrdes sammenhæng mellem vilkårene for de forskellige typer af hvern, i den udstrækning det er relevant.

- Nedsættelse af kommissionen sker i en gensidig forståelse mellem aftalparterne om, at indstillingen fra kommissionen følges.

Bilag 2

Kommissorium for en kommission vedrørende den samlede vederlæggelse af borgmestre, regionsrådsformænd, folketingsmedlemmer og ministre

1. Regeringen har indgået en aftale med Venstre, SF og Konservative (herefter benævnt aftaleparterne) om at forhøje vederlagsniveauet for de menige medlemmer af kommunalbestyrelser og regionsråd og om en fremadrettet regulering af vederlagene, der afspejler den faktiske lønudvikling på det kommunale og regionale arbejdsmarked. Herved sikres kommunal- og regionalpolitikere en mere tidssvarende vederlæggelse for den store opgave, der varetages i landets kommunalbestyrelser og regionsråd.

Forhøjelsen af vederlagsniveauet skal bl.a. ses i lyset af, at der, siden niveauet blev fastlagt for kommunalpolitikere pr. 1. januar 1996, er sket en generel udvikling mod et større og mere komplekst ansvar og en tungere arbejdsbyrde samt i lyset af, at vederlagene løbende er blevet relativt mindre værd, når de sammenholdes med den faktiske lønudvikling på det kommunale og regionale arbejdsmarked.

2. Hvervet som borgmester og regionsrådsformand er et fuldtidshverv, som også indebærer den øverste daglige ledelse af den kommunale og regionale forvaltning. Den samlede vederlæggelse er sammensat af forskellige elementer, der ud over det faste vederlag også omfatter eftervederlag, pensionsordning, samordningsregler og godtgørelser. Niveauet for vederlaget til borgmestre og regionsrådsformænd er det vederlagsniveau, som blev lagt til grund ved kommunalreformen i 2007, hvor nye kommuner og regioner blev dannet. Vederlagsniveauet i 2007 var en videreførelse af det niveau, som blev fastlagt for borgmestre og amtsborgmestre pr. 1. januar 1994.

Folketingsmedlemmer er ligeledes fuldtidspolitikere og har også en vederlagsordning, der består af en række forskellige elementer. Ud over det faste vederlag, omfatter det bl.a. eftervederlag, pensionsordning, modregningsregler, godtgørelse for boligudgifter, skattefrit omkostningstillæg og adgang til efteruddannelsesmidler.

Det grundlæggende vederlag til folketingsmedlemmer tager udgangspunkt i det niveau, som blev fastlagt pr. 1. januar 2000. Siden er der foretaget ændringer af dele af den samlede vederlagspakke, senest i juni 2012.

Ministre modtager et grundvederlag og ydes herudover omkostningstillæg og godtgørelse for boligudgifter m.v. efter samme regler, som gælder for medlemmer af Folketinget. Grundvederlaget blev i 2012 midlertidigt nedsat med 5 pct. indtil 2015. Ministre kan endvidere ydes eftervederlag og egenpension. Når en minister også er medlem af Folketinget, trækkes folketingsvederlaget fra ministervederlaget.

3. Aftaleparterne konstaterer, at spørgsmålet om vederlæggelse af borgmestre, regionsrådsformænd (tidligere amtsborgmestre), folketingsmedlemmer og ministre kun sjældent er blevet taget op til mere grundlæggende overvejelse. Når reglerne undertiden er blevet ændret, har det som regel været enkelte elementer af vederlæggelsen, som er blevet justeret.

Borgmestre, regionsrådsformænd, folketingsmedlemmer og ministre varetager alle betydningsfulde hverv i relation til kommunalbestyrelser, regionsråds, Folketingets og regeringens arbejde med og ansvar for vigtige samfundsmæssige opgaver og beslutninger.

Aftaleparterne finder, at tiden er moden til, at der foretages en grundlæggende helhedsvurdering af, om de samlede vederlagsmæssige vilkår for borgmestre, regionsrådsformænd, folketingsmedlemmer og ministre er passende i en nutidig sammenhæng.

Partierne har på den baggrund besluttet at nedsætte en rådgivende kommission vedrørende den samlede vederlæggelse af borgmestre, regionsrådsformænd, folketingsmedlemmer og ministre.

Kommissionen skal foretage en analyse af den samlede vederlæggelse af borgmestre, regionsrådsformænd, folketingsmedlemmer og ministre. Analysen skal omfatte alle elementer i vederlæggelsen, herun-

der godtgørelser, omkostningstillæg, eftervederlag, pension, modregningsregler, samordningsregler, uddannelsesmidler og den løbende regulering af vederlagene. Kommissionen skal behandle vederlæggelsen af de forskellige hverv i sammenhæng. Kommissionen skal endvidere inddrage oplysninger om vederlæggelsen af andre ansvarsfulde poster i vores samfund.

Kommissionen har til opgave at udarbejde et forslag til, hvordan den fremadrettede vederlæggelse af borgmestre, regionsrådsformænd, folketingsmedlemmer og ministre skal være. Forslaget skal tage højde for den udvikling, der over de senere år har været i politikernes arbejdsvilkår, herunder i forhold til kompleksiteten i arbejdsopgaverne samt i forhold til politikernes ansvar og arbejdsbyrde. Forslaget skal være baseret på et hensyn til gennemsigtighed og åbenhed. Endvidere skal forslaget tage højde for en indbyrdes sammenhæng mellem vilkårene for de forskellige typer af hverv, i den udstrækning det er relevant.

4. Kommissionen sammensættes af en formand og 4-6 medlemmer. Kommissionen skal have deltagelse af personer med særligt kendskab til borgmestres, regionsrådsformænds, folketingsmedlemmers og ministres arbejdsvilkår samt med særligt kendskab til vilkårene på det almindelige arbejdsmarked. Aftaleparterne vil lægge op til, at udvalgets formand og medlemmer udpeges af Folketingets Udvalg for Forretningsordenen efter forslag fra Folketingets Præsidium.

Aftaleparterne vil lægge op til, at sekretariatsfunktionen varetages af embedsmænd udpeget af Folketingets Administration og regeringen. Der lægges op til, at formandskabet for sekretariatet varetages af Folketingets Administration.

Kommissionen skal færdiggøre sit arbejde inden udgangen af 2015 med henblik på, at eventuelle ændringer for borgmestre og regionsrådsformænd kan vedtages i god tid inden de kommunale og regionale valg i 2017 og få virkning pr. 1. januar 2018, og at eventuelle ændringer for folketingsmedlemmer og ministre kan vedtages forud for, men få virkning fra det første folketingsvalg efter afslutningen af kommissionens arbejde.